

Besluit verpleegkundig specialisme chronische zorg bij somatische aandoeningen
CSV van 16 december 2008

College Specialismen Verpleegkunde

Besluit van 16 december 2008 houdende de specifieke eisen voor de opleiding, registratie en herregistratie van de verpleegkundig specialist chronische zorg bij somatische aandoeningen en voor de erkenning van opleiders, opleidingsinstellingen en praktijkinstellingen ten behoeve van de opleiding van het verpleegkundig specialisme chronische zorg bij somatische aandoeningen*.

(Besluit verpleegkundig specialisme chronische zorg bij somatische aandoeningen)

Het College Specialismen Verpleegkunde,

gelet op artikel 10, eerste lid van de Regeling Specialismen Verpleegkunde 2007 van de Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland (V&VN);

gezien het advies van het bestuur van V&VN en het advies van de Registratiecommissie Specialismen Verpleegkunde;

BESLUIT:

---

* Van de beslissing van de minister houdende instemming met dit besluit is mededeling gedaan in de Staatscourant van 6 februari 2009.

Artikel 1 (toepassingsbereik besluit)

1. Op de opleiding, registratie en erkenning behorend bij het verpleegkundig specialisme chronische zorg bij somatische aandoeningen zijn, naast de in dit besluit genoemde eisen, alle eisen van toepassing zoals opgenomen in het Algemeen besluit Specialismen Verpleegkunde.
2. In beleidsregels van de Registratiecommissie Specialismen Verpleegkunde kunnen bepalingen in dit besluit nader worden ingevuld.

Artikel 2 (deskundigheidsgebied)

Tot het gebied van deskundigheid van de verpleegkundig specialist chronische zorg bij somatische aandoeningen wordt gerekend het zelfstandig verrichten van handelingen betrekking hebbend op de behandeling, ondersteuning en begeleiding van mensen met een chronische, somatische aandoening of een lichamelijke handicap.

Artikel 3 (specifieke competenties)

Het competentieprofiel voor de verpleegkundig specialist chronische zorg bij somatische aandoeningen omvat op het terrein van het klinisch handelen de volgende specifieke competenties:

1. De verpleegkundig specialist bezit adequate kennis en vaardigheden overeenkomstig de stand van kennis binnen het verpleegkundig specialisme chronische zorg bij somatische aandoeningen.
2. Binnen het verpleegkundig specialisme chronische zorg bij somatische aandoeningen past de verpleegkundig specialist het diagnostisch, therapeutisch en preventief arsenaal waar mogelijk evidence-based toe. Hierbij maakt de verpleegkundig specialist gebruik van een combinatie van verpleegkundige en medische methodieken en kan deze zelfstandig voorbehouden handelingen indiceren en uitvoeren.

Artikel 4 (publicatie)

1. Van dit besluit wordt gelijktijdig met de beslissing van de Minister, houdende instemming met dit besluit, mededeling gedaan in de Staatscourant.
2. In het officiële orgaan van V&VN wordt mededeling gedaan van dit besluit.

Artikel 5 (inwerkingtreding)

1. Dit besluit treedt in werking met ingang van de tweede dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin mededeling wordt gedaan van de beslissing van de minister houdende instemming met dit besluit.

Artikel 6 (citeertitel)

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit verpleegkundig specialisme chronische zorg bij somatische aandoeningen.

Utrecht, 16 december 2008

Toelichting

Algemeen

Het deelgebied chronische zorg bij somatische aandoeningen dat door het College Specialismen Verpleegkunde als verpleegkundig specialisme is aangewezen vindt zijn basis in het advies 'Verpleegkundige toekomst in goede banen' over de toekomstige verpleegkundige beroepsstructuur en het opleidingscontinuüm, dat op 11 mei 2006 aan minister Hoogervorst van VWS is aangeboden. Daarin worden vier deelgebieden onderscheiden, te weten preventieve zorg, acute zorg, intensieve zorg en chronische zorg. Binnen elk deelgebied wordt een onderscheid aangebracht naar patiënten met somatische aandoeningen en patiënten met psychische aandoeningen en gedragsstoornissen. De specifieke competenties voor de verpleegkundig specialist chronische zorg bij somatische aandoeningen zijn, als onderdeel van het rapport 'Algemeen Competentieprofiel en Specifieke deelprofielen Verpleegkundig Specialist' van het VBOC-project 'Implementatie verpleegkundig specialist' door V&VN op 21 januari 2008 aan het CSV aangeboden.

Dit besluit bevat de aanvullende eisen voor het verpleegkundig specialisme chronische zorg bij somatische aandoeningen.

Artikelsgewijs

Artikel 2

De aard van de zorg binnen het verpleegkundig specialisme chronische zorg bij somatische aandoeningen laat zich het beste samenvatten met het begrip 'behandelen, begeleiden en ondersteunen'. Voortgaande behandeling van de somatische aandoening, tertiaire preventie, omgaan met stoornissen, beperkingen en handicaps voortvloeiend uit een of meer chronische somatische aandoeningen (comorbiditeit), alsook sociale inclusie staan centraal (ICF-dominante zorg). Verpleegkundige zorg speelt een grote rol en de medische zorg en therapeutische hulp worden vooral ondersteunend en voorwaardelijk daaraan ingezet.

Verpleegkundig specialisten chronische zorg bij somatische aandoeningen gaan met hun patiënten een behandelrelatie aan. Zij doen dit voor die patiëntencategorieën waarop hun deskundigheid betrekking heeft en binnen de grenzen van hun persoonlijke bekwaamheid, de zorgsetting, alsook de voorkeuren en de leefsituatie van de patiënt. Voorbeelden van belangrijke doelgroepen zijn:

- ü patiënten met een chronische somatische aandoening zoals diabetes, hartfalen, COPD;
- ü patiënten met stoornissen, beperkingen en handicaps, voortvloeiend uit een of meer chronische somatische aandoeningen;
- ü ouderen met leeftijdsverwante problematiek;
- ü ouderen met niet specifiek geriatrische aandoeningen zoals overgewicht, gevolgen van een hartinfarct, een beroerte, artrose, kanker en reumatoïde artritis.

Artikel 3

De specifieke competenties voor het verpleegkundig specialisme chronische zorg bij somatische aandoeningen zijn aanvullend op het algemeen competentieprofiel uit het Algemeen besluit Specialismen Verpleegkunde. In het algemeen competentieprofiel is via de zeven algemene competentiegebieden uit het CanMEDS-raamwerk -te weten klinisch handelen, communicatie, samenwerking, organisatie, maatschappelijk handelen, kennis en wetenschap en professionaliteit-geoperationaliseerd hoe de competenties van de verpleegkundig specialist zich onderscheiden van de verpleegkundige. Het taakgebied *klinisch handelen* staat centraal; verpleegkundig specialisten combineren binnen dit taakgebied alle andere taakgebieden en ook het onderscheid tussen de verschillende specialismen beperkt zich in hoofdzaak tot dit taakgebied. De specifieke competenties voor het specialisme zijn derhalve uitsluitend binnen dit taakgebied uitgewerkt. Voor de andere taakgebieden wordt verwezen naar het algemeen competentieprofiel.

Verpleegkundig specialisten die binnen dit specialisme werkzaam zijn beschikken over de wetenschappelijke kennis, klinische vaardigheden, technische vaardigheden en professionele attitudes die nodig zijn voor chronische zorg op expertniveau. Binnen het taakgebied klinisch handelen benutten zij hun competenties:

- ü om doelgericht informatie te verzamelen;
- ü om op basis van klinisch redeneren de juiste beslissingen te nemen;
- ü om diagnostische en therapeutische interventies uit te voeren;
- ü om te evalueren of de gestelde doelen bereikt zijn.

Een en ander is erop gericht om therapietrouw, het zelfmanagement van de patiënt en de kwaliteit van leven te optimaliseren.

De zorg die zij verlenen wordt gekenmerkt door een wetenschappelijk, economisch en ethisch verantwoorde praktijkvoering en door doelmatige communicatie met patiënten en anderen die direct of indirect bij de zorg voor de patiënt betrokken zijn.

De voorbehouden handelingen tot het indiceren en uitvoeren waarvan de verpleegkundig specialist naar verwachting in de toekomst zelfstandig bevoegd zal zijn, zijn niet in dit besluit opgenomen. Momenteel is een wetswijziging van de Wet BIG in voorbereiding, welke het mogelijk maakt (in combinatie met een daaronder hangende AMvB) deze zelfstandige bevoegdheden adequaat te regelen.